

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/330/2021
Identifikačné číslo spisu:	8320202511
Dátum vydania rozhodnutia:	21.04.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:8320202511.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: X. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. 6, XXX XX F., právne zastúpenej JUDr. Antonom Wagnerom, advokátom, so sídlom Kudlovská 1, 066 01 Humenné proti žalovaným: 1.) Mgr. R. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. 5, XXX XX F., 2.) Mgr. P. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. 4, XXX XX F., obaja zastúpení JUDr. Simonou Čerevkovou, advokátkou, so sídlom Masarykova 25, Michalovce, o konaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove, č.k. 18Co/7/2021-96 zo dňa 30.03.2021, takto

rozhodol:

Dovolanie zamietla.

Priznáva žalovaným 1.) a 2.) náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Napadnutým uznesením Krajský súd v Prešove (ďalej „odvolací súd“) zmenil uznesenie Okresného súdu v Humennom, č.k. 21C/33/2020-17 zo dňa 07.08.2020 tak, že zamietol návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vyhovel návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia o uložení povinnosti žalovaným v 1.) a 2.) rade zdržať sa a pozastaviť vykonávanie stavebných prác na nehnuteľnostiach a to: pozemku C-KN parc. č. XXXX/XXX, druh orná pôda o výmere 322 m², pozemku C-KN parc. č. XXXX/XXX, druh zastavaná plocha a nádvorie o výmere 16 m², záhradnej chatke súpisné číslo XXXX postavenej na parcele XXXX/XXX, zapísaných na LV č. XXXX k. ú. F., obec F., okres F.. Nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že mal z výziev žalobkyne a odpovede Mestského úradu v F. preukázané, že žalovaní v 1.) a 2.) rade vykonávajú stavebné práce na susediacich nehnuteľnostiach v rozpore so Stavebným zákonom, resp. Stavebným poriadkom bez účasti žalobkyne na stavebnom konaní, čím malo dôjsť k zásahu do jej vlastníckych práv.

2. Odvolací súd sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie o osvedčení dôvodnosti nároku na ochranu jej vlastníckeho práva, ktorého ochranu navrhovaným neodkladným opatrením žiadala

poskytnúť. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno, že by konaním žalovaných v 1.) a 2.) rade, ktorí podľa jej tvrdenia nemali rešpektovať platné stavebné predpisy a konať v rozpore s nimi, došlo k takému zásahu do jej vlastníckeho práva, že by bolo potrebné upraviť pomery strán bezodkladne. Žalobkyňa síce tvrdila, že potom ako sa vrátila zo svojej hospitalizácie a lekárskeho vyšetrenia, zistila, že žalovaní vykonávajú stavebné úpravy na susedných nehnuteľnostiach v rozpore so stavebnými predpismi, no svoje tvrdenie ničím nepodložila. Žalobkyňa ani bližšie nešpecifikovala, aké konkrétne stavebné práce žalovaní v 1.) a 2.) rade mali vykonávať a naďalej vykonávajú. Len samotné výzvy, ktoré žalobkyňa predložila s návrhom a ktoré boli adresované prostredníctvom jej advokáta žalovaným v 1.) a 2.) rade a Mestskému úradu v F., resp. podané trestné oznámenie neosvedčujú skutočnosť, že žalovaní v 1.) a 2.) rade vykonávajú také stavebné práce na svojich nehnuteľnostiach, ktoré by zasahovali do jej vlastníckeho práva.

3. Odvolací súd pre potvrdenie správnosti záveru o nedôvodnosti návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia poukázal na záznam z prejednávania štátneho stavebného dohľadu Mesta F. zo dňa 08.10.2020 a oznámenia o výsledku vykonaného štátneho stavebného dohľadu Mestského úradu Mesta F. zo dňa 11.11.2020, ktoré predložili žalovaní v 1.) a 2.) rade, podľa ktorých stavebné úpravy v podobe realizácie prístavby postavenej na pozemku parc. ČKN XXXX/XXX, k. ú. F. k záhradnej chatke súp. č. XXXX, postavenej na pozemku parc. č. XXXX/XXX, k. ú. F. realizoval ešte v období rokov 2016 a 2017 predchádzajúci vlastník týchto nehnuteľností J. F., a to bez následnej legalizácie vykonaných stavebných úprav. Je teda zrejmé, že vo vzťahu k uvedeným stavebným úpravám absentuje nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy na vlastníckom práve žalobkyne. Vo vzťahu k drobnej stavbe - pergole, postavenej na pozemku parc. č. ČKN XXXX/XXX, k. ú. F. je síce pravdou, že uvedenú drobnú stavbu postavili žalovaní v 1.) a 2.) rade, no uvedená skutočnosť nič nemení na závere, že žalobkyňa neosvedčila, že by týmito stavebnými úpravami žalovaní zasiahli tak do vlastníckeho práva k jej susedným nehnuteľnostiam, že by bolo potrebné riešiť tento stav neodkladne. Skutočnosť, že prístavba k záhradnej chatke a drobná stavba pergola neboli žalovanými v 1.) a 2.) rade zlegalizované, je významná z hľadiska stavebného konania a šetrenia štátneho stavebného dohľadu. Odvolací súd sa preto nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie o splnení zákonných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia. Dôkazné bremeno tu spočívalo výlučne na žalobkyni. Osvedčené skutočnosti neodôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov (princíp opodstatnenosti), a preto podľa § 388 CSP odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

4. Proti tomuto uzneseniu podala žalobkyňa (dovolateľka) v zastúpení advokátom včas dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z ust. § 421 CSP s tým, že napadnuté uznesenie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci v zmysle § 432 ods.1 CSP.

5. Namietala, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podala presvedčená o tom, že z jeho obsahu a z osvedčených skutočností bolo zrejmé a nutné upraviť pomery medzi stranami sporu tým, aby sa žalovaní zdržali preukázateľného protiprávneho konania, a to zdržali a pozastavili vykonávanie stavebných prác do doby, kedy stavebný úrad v rámci stavebného konania rozhodne v rozsahu svojich právomocí a kompetencií vo veci nerealizovania stavebných prác žalovanými v zmysle platnej legislatívy, t.j. stavebného zákona, lebo aj nariadením neodkladného opatrenia ako krajného riešenia žalobkyňa mala záujem dosiahnuť ochranný účel charakteristický pre tento inštitút, keďže žalovaní 1.) a 2.) vykonávali tieto stavebné práce nielen v rozpore s platnou legislatívou, ale aj v rozpore s funkčným účelom záhradkárskej oblasti aj napriek tomu, že už boli vlastníckmi jednej nelegálnej stavby - prístavby záhradnej chatky, no napriek tomu začali realizovať ďalšiu nelegálnu resp. neoprávnenú stavbu. Dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie prípustné z dôvodu, že táto právna otázka v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená. A je preto daná potreba, aby dovolací súd túto otázku vyriešil. Navrhovala, aby dovolací súd rozhodol o tom, že ruší napadnuté uznesenie a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Súčasne navrhovala odložiť právoplatnosť napadnutého rozhodnutia z dôvodov jej ochrany pred nepriaznivými účinkami rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré by jej mohli spôsobiť vznik škody.

6. Žalovaní 1.) a 2.) v zastúpení advokátkou vo vyjadrení k dovolaniu uviedli, že predmetné dovolanie považujú vzhľadom na právny stav veci a celý priebeh aj v súvislosti s inými konaniami, ktoré prebehli súčasne, a v ktorých bolo rozhodnuté, za neopodstatnené a zmätočné. Žalobkyňa svojím konaním

úmyselne sťažuje výkon práv žalovaných. Taktiež svojím konaním úmyselne oddŕaľuje možnosť súdu právoplatne rozhodnúť vo veci. S rozhodnutím Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18Co/7/2021 zo dňa 30.03.2021 sa stotožňujú v celom rozsahu.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), za splnenia podmienky ustanovenej v § 429 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je dôvodné.

8. V danom prípade dovolateľka prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

9. Podľa § 421 ods.1, písm. b) CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

10. Preskúmaním veci dovolací súd zistil, že dovolateľka namietala zásadnú právnu otázku poskytovania právnej ochrany vlastníkom susedných nehnuteľností pred stavebnými úpravami a realizáciou stavieb na susednom pozemku bez ohlásenia drobnej a jednoduchej stavby príslušnému stavebnému úradu v zmysle § 57 ods.1 zák.č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. Vykonávanie takejto stavebnej činnosti bez ohlásenia stavebnému úradu možno považovať za zrejmy zásah do pokojného stavu v zmysle § 5 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších zmien a doplnkov, kde na poskytnutie právnej ochrany je príslušná obec (mesto). V danom prípade sa zohľadňuje skutočnosť, že príslušné stavebné konanie nebolo ešte začaté a dotknutá osoba nemôže využiť právne prostriedky, ktoré jej stavebný zákon poskytuje ako účastníkovi stavebného konania (podľa konkrétneho druhu stavebného konania) pričom obec (starosta obce) rozhoduje na základe tzv. voľnej správnej úvahy (arg. „môže"), ktorá musí byť vyjadrená v rozhodnutí vydanom v správnom konaní. Vzhľadom na to, že zákon dáva na zváženie obci, či ochranu poskytne tak v zmysle § 5 tretia veta OZ umožňuje i súdnu ochranu vo forme neodkladného opatrenia. Podľa § 324 zák.č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP).

11. Podľa § 5 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších zmien a doplnkov, proti tomu, kto právo ohrozi alebo poruší, možno sa domáhať ochrany u orgánu, ktorý je na to povolaný. Ak nie je v zákone ustanovené niečo iné, je týmto orgánom súd.

12. Podľa § 5 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších zmien a doplnkov, ak došlo k zrejmemu zásahu do pokojného stavu, možno sa domáhať ochrany na obci. Obec môže predbežne zásah zakázať alebo uložiť, aby bol obnovený predošlý stav. Tým nie je dotknuté právo domáhať sa ochrany na súde.

13. Subsidiárna ochrana rozhodnutím súdu o neodkladnom opatrení podľa § 324 CSP sa v prípadoch zásahu do vlastníckeho práva stavebnými, ktoré neboli ohlásené stavebnému úradu poskytuje iba ako predbežná a dočasná, do začatia príslušného stavebného konania. Ide o oblasť v ktorej sa prekrýva právomoc stavebného úradu s právomocou súdu. V začatom stavebnom konaní je už daná právomoc stavebného úradu na predbežné opatrenia v zmysle § 43 zákona č. 71/1976 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v znení neskorších zmien a doplnkov.

14. Podľa § 43 ods.1, písm. a) zákona č. 71/1976 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v znení neskorších zmien a doplnkov (predbežné opatrenia) správny orgán môže pred skončením konania v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre zabezpečenie jeho účelu uložiť účastníkom, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržali alebo niečo strpeli.

15. Ochrana vo forme predbežného opatrenia vydaného podľa § 43 ods.1, písm. a) Správneho poriadku môže stavebný úrad poskytnúť iba v začatom administratívnom konaní. Všeobecná subsidiárna právomoc súdov vyplývajúca z čl. 46 ods.1 Ústavy SR preto zostáva zachovaná do začatia príslušného stavebného konania.

16. Dovolací súd zistil, že žalobkyňa v zastúpení advokátom návrh na nariadenie neodkladného opatrenia

podala na Okresnom súde Humenné elektronickým podaním dňa 30.07.2020. Okresný súd nariadil neodkladné opatrenie dňa 07. augusta 2020. Dovolací súd konštatuje, že toto rozhodnutie malo byť časovo obmedzené do začatia príslušného stavebného konania. Podľa fotokópie oznámenia o výsledku vykonaného štátneho stavebného dohľadu zn. 4170/42267/2020 zo dňa 11.11.2020 (čl.75) Mesto F. vykonalo štátny stavebný dohľad dňa 2.9.2020 a z výzvy Mesta F. č. XXXX/XXXXX/XXXX/OÚPVŽPDZ/mik zo dňa 18.11.2020 stavebný úrad začal dňa 18.11.2020 z vlastného podnetu konanie o odstránení, resp. dodatočnom povolení stavby. Napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvej inštancie tak, že bol zamietnutý návrh na vydanie neodkladného opatrenia, bolo vydané 30.03.2021 a nadobudlo právoplatnosť dňa 12.04.2021. Vzhľadom na zmenu v skutkovom stave (začatie príslušného stavebného konania) odpadla požiadavka bezodkladnosti a zamietnutie návrhu na nariadenie predbežného oparenia bolo v súlade so zákonom. Dovolací súd preto dovolanie podľa § 448 CSP ako nedôvodné zamietol.

17. O nároku žalovaných 1.) a 2.) na náhradu trov konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP.

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.